

føre Bevis for, at Beskyldningen var usand. Hvis vi fik saadanne Retstilstande f. Eks., at man kunde sige til en Mand: Du er en Tyveknægt, bevis at du ikke er det! eller: Du vil slaa din Moder ihjel, bevis, at du ikke vil! — tror jeg nok, vi fik med temmelig uholdbare Retstilstande at gøre. Men det er i Virkeligheden noget lignende, vi paa det politiske ere inde paa. Man siger: Ministeriet vil i Forsvarssagen gennemføre Højres Mening, Venstrereformpartiet vil følge Ministeriet, lad dem bevise at de ikke ville det, her er Tvivl, og det er Ministeriets Sag at modbevise disse Tvivl. Nej, mine Herrer! Det er et rent forkert Standpunkt. Det er dem, der komme med Paastandene, der skyldes Beviset; de staa i Gæld for dette Bevis, og de skulle blive ved at staa i Gæld derfor.

Om selve Sagen vil jeg sige, at naar det ærede Medlem for Thisted Amts II. Valgkreds (N. Andersen) sagde, at Forsvarsvæsenet for Højre er den væsentligste og vigtigste Sag, kan deri ikke ligge og maa ikke ligge nogen som helst Antydning af, at det ikke er en lige saa vigtig Sag for Venstre. Det har det været i en Menneskealder og mere, i den Tid hvori vi have taget Del i praktisk Politik, enten det saa er i denne Sal eller udenfor. Men Højre kommer til at tale noget sagttere om denne Sag. (Afbrydelse.) Jo, det have vi Ret til at kræve, thi allerede i Halvfjerdserne, da denne Sag blev forelagt i det danske Folketing, stillede Venstre sig ikke uvillig lige over for Fremme af Sagen; langtfra! Venstre gav store Tilbud. Lad det nu ogsaa være, at i teknisk Henseende et enkelt Punkt af Venstres Tilbud var mindre forsvarligt — jeg sigter herved til Posten: de flydende Forter, hvortil der forøvrigt kun var opført en meget lille Sum —, i Hovedsagen var der saa mange gode Ting i Venstres Tilbud, at en Afvisning af en Forhandling derom i Virkeligheden var ganske uforsvarlig. Og hvad strandede det saa i Virkeligheden paa? Det strandede i Virkeligheden paa det, at man fra den daværende Regerings Side ikke vilde gaa ind paa, at Bevillingen skulde udredes ved Hjælp af en Formue- og Indtægtsskat. Det er en nøgen Kendsgerning. Det blev af den daværende Konseilspræsident sagt i Landstinget, at selv om man i øvrigt kunde komme overens om Sagens Ordning, vilde man dog ikke kunne det, fordi dette Punkt med Pengene var der.

Det var politisk set en stor Kapitalfejl af Højre den Gang, det kan ikke

nytte nu at holde Haanden derover. Naar man læser Papirerne fra den Tid igennem, vil man se, at i Højre her i Folketinget var der Repræsentanter, som vare villige til at forhandle videre. Man skal ikke være saa overmaade øvet i at læse Rigsdagstidende for at kunne læse mellem Linierne, at navnlig Mænd som et æret Medlem her ved min Side (Dinesen) og Kammerherre Scavenius vare villige til Forhandling. Men det blev i Virkeligheden afvist. Venstre viste i øvrigt sin Villighed ved trods den skarpe Konflikt, i alt Fald meget skarpe Valgkamp, at bevilge Penge til det ny Feltartilleri.

Naar vi saa kommer til Forsvarsplannerne i 1879, og hvad der følger efter, mener jeg ogsaa, at Højre ikke har Grund til at tale højt, men maa forholde sig lidt stille (Afbrydelse.) Ja, det kan jo ikke nytte at optræde anderledes, thi i disse Sager have vi alle Ansvar, ligesom vi have det i alle andre Sager, og den, der først bryder de Regler, hvorefter Forhandlingerne føres paa Rigsdagen, og udenom disse Regler endog mod Grundlovens klare Ord gennemfører Ting, som ikke ere vedtagne i det ene Ting og gentagne Gange forkastede i det andet, har stillet sig paa et saadant Standpunkt, at Forhandling er umulig, og han har været medvirkende til at vække en Mistanke, en Mistillid og en Opgivelsens Aand trindt omkring i Befolkningen, som det er vanskeligt at arbejde sammen med derefter. Naar Højre nu ser, hvor let det undertiden for dem, der ønske at udsaa Mistillid i denne Sag, er at faa Ørenlyd, skulde det tænke paa, hvad det er, Højre har gjort i Fortiden.

Vi vare klare over, at saaledes var Tilstanden, da Venstrereformpartiet blev det største Parti her i Salen. Det var da klart, at skulde vi nogen Sinde til en Ordning af dette, maatte vi til en Forhandling paa bar Bund og fra Bunden af. I det første Aar var Tiden ikke dertil. Da vi derefter en Gang sade i Fællesudvalg om Finansloven og der havde Vanskelighed ved at blive enige, foresloge vi fra vor Side, at denne Sag skulde tages op i en Kommission, at Kommissionen skulde stilles frit for at kunne fremkomme med en Redegørelse for, hvad der hidtil var sket, og udrede en Plan til Ordning af hele Forsvarssagen med Neutraliteten som Maal. Det er det, Venstre hele Tiden har krævet, at vort Land skal være neutralt. Det skulde ikke være en Neutralitet af den Art, at vi intet vilde gøre ud fra Forestillingen om,